

Ông Trump đã làm tổn hại nước Mỹ sau cuộc gặp Putin?

VOA, 17/07/2018

Tổng thống Trump trong cuộc gặp thượng đỉnh với Putin

Mặc dù khó biết được hai nhà lãnh đạo Mỹ và Nga trao đổi với nhau điều gì trong cuộc trao đổi riêng giữa hai ông kéo dài hơn 90 phút chỉ với sự tham gia của phiên dịch với mà không có bất kỳ cố vấn nào, cuộc họp báo chung sau đó giữa hai vị nguyên thủ đã gây tổn hại nặng nề tới hình ảnh và danh dự nước Mỹ, các báo Mỹ bình luận.

Thậm chí, chỉ việc ông Donald Trump đồng ý ngồi xuống nói chuyện với Tổng thống Nga Vladimir Putin ở Helsinki, Phần Lan, hôm thứ Hai ngày 16/7, đã được cho là ‘một chiến thắng đối với ông Putin’.

Trong cuộc họp báo chung đó, ông Trump đã không chịu công nhận kết luận của chính quyền Mỹ, bao gồm cộng đồng tình báo và Quốc hội, rằng Nga đã can thiệp vào cuộc bầu cử tổng thống hồi năm 2016 để giúp ông giành thắng lợi mà ngược lại ông còn ủng hộ những tuyên bố của ông Putin. Ông Trump thậm chí còn gọi nước Mỹ là ‘ngốc nghếch’ và ‘ngó ngàng’ khi đề quan hệ hai nước xấu đi.

Putin thắng lợi?

Khi Tổng thống Nga Vladimir Putin ngồi xuống với Tổng thống Mỹ Donald Trump trong một cuộc gặp thượng đỉnh mà ông ấy mong muốn từ lâu, Putin sẽ gần như đạt được mọi thứ mà ông ấy hy vọng, tờ New York Times nhận định.

Tất cả những gì mà Putin cần để cho cuộc gặp thượng đỉnh này thành công là để cho nó diễn ra mà không có va chạm gì lớn – do đó ông có thể tạo ra một sự kết thúc mang tính biểu tượng đối với nỗ lực của phương Tây cô lập Nga sau hành động của nước này nhằm vào Ukraine hồi năm 2014, sự can thiệp của Nga vào cuộc bầu cử Mỹ hồi năm 2016 và những ví dụ khác mà Bộ Tài chính Mỹ đã mô tả là ‘hành động hiềm ác’ của Nga trên thế giới.

“Nếu như Trump nói: ‘Những gì đã qua thì cho qua luôn vì chúng ta còn cả thế giới để xử lý,’ thì đó đích thực là những gì mà Moscow mong muốn từ cuộc gặp này,” ông Vladimir Frolov, một nhà phân tích về chính sách đối ngoại độc lập ở Moscow, được New York Times nói.

Ông Putin đi đến cuộc gặp thượng đỉnh này với thời cơ trong tay: nước Nga vừa tổ chức Cúp Bóng đá Thế giới trong khi Tổng thống Mỹ vừa lên án nặng nề các đồng minh NATO và làm tổn hại đến vị thế của Thủ tướng Anh Theresa May trong chuyến thăm đến nước này.

Bất cứ điều gì gây ra chia rẽ trong lòng nước Mỹ hay chia rẽ giữa Mỹ và các đồng minh đều được Moscow xem là thắng lợi của họ. Với việc triển khai các tin tức, các chiến dịch b López Mèo thông tin và ủng hộ các lực lượng dân túy cực đoan ở châu Âu, từ lâu ông Putin đã tìm cách gây chia rẽ phương Tây và làm đảo lộn địa chính trị do Mỹ đứng đầu vốn đã được định hình.

Nhưng giờ đây, với việc tấn công liên tục vào các nhà lãnh đạo châu Âu và khởi động một cuộc chiến thương mại với các đồng minh thân cận nhất của Mỹ, ông Trump đang thực tế làm công việc này cho ông Putin, New York Times nhận định

Việc ông Trump liên tục mắng mỏ chi tiêu của các đồng minh NATO và sự phẫn nộ của ông trong vấn đề giao thương với Liên minh Châu Âu mà ông gọi là ‘kẻ thù’ đã khiến ngay cả các chuyên gia, vốn đã nhiều năm chứng kiến ông Putin cũng như các nhà lãnh đạo Liên Xô cộng sản trước đây tìm cách phá hoại liên minh Bắc Đại Tây Dương nhưng không được, phải giật mình.

“Chúng ta đang chứng kiến điều rất bất ngờ, điều mà ngay cả Liên Xô cũng không thể làm được: chia rẽ Mỹ và Tây Âu. Lúc trước Liên Xô không làm được, nhưng bây giờ thì ông Trump đang làm được,” Tatyana Parkhalina, chủ tịch Hội hợp tác châu Âu-Đại Tây Dương của Nga, nhận định gần đây trên đài truyền hình nhà nước của nước này.

Cho dù kết quả của cuộc hội đàm này như thế nào thì ông Putin cũng có thể thể hiện với người dân trong nước rằng nước đất nước ông đã ra khỏi sự cô lập của phương Tây và rằng Nga nên được kết nạp trở lại vào khối G7 như ông Trump từng đề xuất.

Hiểu được những giới hạn đối với ông Trump, Nga biết rõ rằng cho dù ông Trump có đồng ý điều gì với ông Putin, ông ấy cần phải vượt qua được những định chế của Mỹ vốn vẫn hết sức nghi ngờ về Nga, cho nên Moscow không mong chờ có đột phá lớn tại hội nghị này. Thượng nghị sĩ Cộng hòa John Kennedy từng nói rằng chơi với Nga ‘giống như chơi với mafia’.

Mặc dù ông Trump nói rằng cuộc gặp với ông Putin là ‘dễ dàng nhất đối với ông’, ông Michael McFaul, giáo sư Đại học Standford và từng là đại sứ Mỹ tại Nga, nhận định rằng ông Trump không thể nào dễ dàng đối phó với ông Putin trừ phi ‘ông ấy đưa ra nhượng bộ mà không đòi hỏi điều gì đáp lại.’

Nhiều năm qua ông Putin đã xây dựng tình cảm bài phương Tây ở Nga nên ông ấy khó lòng mà có nhượng bộ lớn trước ông Trump.

Ông Stephen Sestanovich, từng phục vụ ở Bộ Ngoại giao Mỹ dưới thời Tổng thống Bill Clinton, nói ông không đồng ý với những người chỉ trích ông Trump rằng ông ấy nên tránh gặp ông Putin nhưng ông cảnh báo ông Trump rằng chờ nên quá thân mật với nhà lãnh đạo Nga nếu không sẽ cùng có sự chống đối đối với chính sách đối ngoại của ông ở Quốc hội Mỹ và ở châu Âu.

‘Nhún nhường và yếu ớt’

“Vào một ngày mà bối cảnh đòi hỏi Tổng thống Mỹ phải thể hiện sức mạnh và sự quả quyết, nhưng Tổng thống Donald Trump đã nhún nhường, biện hộ, lập lờ và yếu ớt. Chúng ta có thể tưởng tượng sự thỏa mãn của Putin như thế nào khi mọi việc diễn ra nhu thế,” Washington Post nhận định.

Cuộc họp báo hôm thứ Hai ngày 16/7 là một hòn đá tảng của một chuyến công du quốc tế mà ông Trump tranh thủ mọi cơ hội để phá hoại mối liên minh của Mỹ với châu Âu trong khi tỏ ra dễ chịu với Putin, theo tờ báo này.

“Những gì mà thế giới chứng kiến sẽ giúp định hình đánh giá chung cuộc về Trump. Hết lần này đến lần khác, đối mặt với các câu hỏi mạnh mẽ và trực tiếp của hai nhà báo Mỹ, Tổng thống Trump đã không chịu đứng lên bảo vệ đất nước mà ông được bầu ra để đại diện và bảo vệ,” Washington Post viết.

Tờ báo này cũng so sánh việc này với hành động của một tổng thống của Đảng Cộng hòa khác là ông Ronald Reagan – người đã không ngại gọi Liên Xô là ‘đế chế tội ác’ và người mà nhiệm kỳ của ông đã đưa tới sự sụp đổ của đế chế đó.

“Nếu như Tổng thống Trump xem rằng nước Mỹ phải chịu trách nhiệm cũng như người Nga về mối quan hệ xấu với Nga, nếu ông ấy không sẵn sàng hậu thuẫn cho những cơ quan tình báo vốn tuyên thệ để bảo vệ nước Mỹ thì khẩu hiệu ‘Nước Mỹ trên hết’ của ông ấy chính xác có nghĩa là gì?”